

„V domácnosti vyprodukujeme spoustu bioodpadu, který by se dal užít, ale doma na to není prostor. Možností, jak bioodpad separovat, je obecně velice málo. Proto jsem se přihlásila do projektu Spolu8bio, díky němuž teď můžeme kompostovat komunitně...“

Veronika J., správkyňe kompostéru

KOMUNITNÍ
KOMPOSTÉR
SIVA

*takhle kompostujeme
v Boháčích na Praze 8*

*naš nový pomocník
- speciální kš na bioodpad*

*naš pes už zná cestu
ke kompostéru nazpaměť*

*správkyňe kompostu
Veronika J.*

*návod, co a jak
kompostovat, máme po ruce*

naš komunitní kompostér SIVA

Rozhodli jste se začít třídít biomateriál, komunitně ho kompostovat a dál využívat pro svou potřebu? Rychlou radu a pomoc Vám poskytne kompostuj@ekodomov.cz

**Pust'te se
do komunitního
kompostování!**

Třídíme materiál pro kompostování

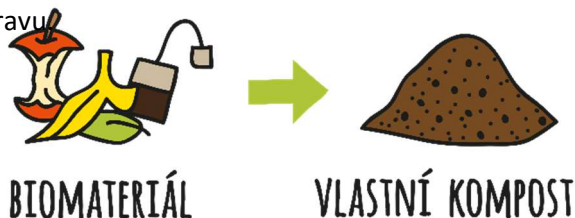
Třídíme bioodpad pro jeho další využití

Třídění odpadů přímo u „zdroje“ zajišťuje kvalitní využití jednotlivých složek. V případě vytříděného bioodpadu nezáleží na tom, zda jej uložíme do kompostu nebo do sběrné nádoby na bioodpad. Podstatné je, že vytříděním se z odpadu stává surovina, která se dalším zpracováním zhodnotí.

Třídíme a předcházíme vzniku bioodpadu

V případě, že budeme vytříděný materiál sami kompostovat, žádný odpad nevznikne. Nevztahuje se na nás zákon o odpadech a vytříděný materiál si můžeme zpracovat pro svoji vlastní potřebu podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Navíc získáme kompost, u kterého ušetříme za nákup a za dopravu.

Vybavení pro sběr organického materiálu

Organický materiál / bioodpad je „živý“ materiál, který podléhá rozkladu. V uzavřeném koši se u dna může vytvořit zvodnělý výluh, ve kterém odpad začne hnit. Do kontejnerů se bioodpady často dostávají v igelitových sáčcích a další navršený materiál je neprodyšně uzavře. Nemají tak dostatek vzduchu pro aerobní rozklad, který probíhá v kompostu, bioodpad hnije a zapáchá. Abychom tomuto stavu předešli, doporučujeme bioodpad ukládat do nádob, které umožňují jeho provětrávání. Pro větší pohodlí lze použít speciální kompostovatelné sáčky, které lze kompostovat i s bioodpadem.

NEPRODYŠNÝ KOŠ

KOŠ S OTVORY

Pokud budete používat ke sběru organického materiálu sáčky, musí být kompostovatelné. O kompostovatelnosti sáčků spotřebitele informují certifikační značky.

CERTIFIKOVANÉ ZNAČKY

OK KOMPOST

Kompostovatelnost materiálů je spojená se schopností materiálů pojímat vlhkost, takže kompostovatelné materiály jsou zároveň paropropustné a s výhodou je lze požívat do odvětrávaných košů. Papírové sáčky pro další zpracování v kompostu nemají žádné omezení. Kompostovatelný plast je sice paropropustný, brání však v kompostu proudění vzduchu. Proto při použití sáčků z kompostovatelného plastu pro domácí nebo komunitní kompostování doporučujeme materiál ze sáčku vysypat a sáček ideálně opakovaně použít, případně jej kompostovat dál samostatně. Přitom je však nutné, aby byl sáček do kompostu zapracován. Kompostovatelný plast nemá sám o sobě pro kompost žádný přínos, bakterie jej pouze rozloží na CO₂ a H₂O. Neuděláte proto chybu, pokud sáček dáte do směšného odpadu. Na skládce se rozloží, a pokud půjde s odpadem do spalovny, bude energie sáčku efektivně využita pro výrobu tepla.

CO LZE KOMPOSTOVAT?

ZBYTKY OVOCE A ZELENINY
(SLUPKY, NATĚ, PECKY ATD.)KÁVOVÁ SEDLINA
A ČAJOVÉ SÁČKYSKOŘÁPKY OD VAJÍČEK
A OŘECHŮUVADLÉ KVĚTINY, LISTÍ,
TRÁVA, DROBNÉ VĚTVIČKYVEŠKERÉ MASTNÉ PAPIRY
A UBROUSKY OD POTRAVINVLASY, CHLUPY
A PEŘÍPODESTÝLKA DOMÁCÍCH
BÝŔOŽRAVÝCH ZVÍŘATSTARÁ ZEMINA
Z KVĚTINÁČŮ

CO DO KOMPOSTÉRU NEPATŘÍ?

ZBYTKY MASA, KOSTÍ
A VAŘENÝCH JÍDEL

STOLNÍ OLEJE A TUKY

LÉKY A MEDIKAMENTY

ZVÍŘECÍ VÝKALY,
KOČKOLIT APOD.

UHYNULÁ ZVÍŘATA

LEPENKA, POUŽITÝ PAPIR
A ČASOPISY K RECYKLACIPRACHOVÉ SÁČKY
Z VYSAVAČEIGELITOVÉ SÁČKY A DALŠÍ
ODPAD URČENÝ K RECYKLACI

Komunitní kompostéry SIVA

Kompostéry SIVA vynikají svojí vysokou odolností a můžete je tak bez obav umístit do veřejně přístupného prostoru. Kompostéry SIVA svojí kapacitu umocňují rychlým a efektivním procesem kompostování (4 - 6 týdnů). Rozložený materiál můžou pak obyvatelé nadále využít jako vysoce kvalitní hnojivo a podpořit kvalitu půdy v komunitních zahrádkách či bytech.

Komunitní kompostér je vyroben z recyklovaného plastu a je navržen tak, aby byly zabezpečeny všechny potřebné funkce kompostování a bylo minimalizováno riziko vzniku zápachu a kontaminace kompostu nežádoucími příměsemi.

Kompostér je určen pro venkovní použití. Je izolován, aby v zimních měsících nezamrzal. Víko chrání kompost proti promáčení deštěm.

U dna kompostéru je rošt, který zabezpečí odvod přebytečné vody a pomáhá k provzdušnění kompostu, čímž se minimalizuje riziko zápachu vznikající hnitím odpadu v anaerobních podmínkách.

Kompostér se osazuje do šterkového lože, které zabezpečuje prostup vzduchu pod kompostér, usnadňuje vsakování zbytkových tekutin vznikajících při kompostování a zabraňuje proniknutí – prohrabání malých savců pod kompostér.

Kompostér je uzavřený a díky roštu u dna a šterkovému loži je chráněn proti drobným hlodavcům. Je uzamykatelný, klíč získá pouze zapojená skupina osob. Uvedený typ je tříkomorový.

Instalace kompostéru je součástí dodávky kompostéru, neboť na správné instalaci závisí správná funkce kompostéru. Při neodborné instalaci kompostéru Ekonakup nemůže nést záruku za vady ve funkčnosti kompostéru vzniklé chybnou instalací.

Materiály pro kompostování

Do komunitního kompostéru patří **odřezky z kuchyně rostlinného původu, zbytky jídla rostlinného původu, čajové sáčky, kávové sedliny a filtry, travní seč, uschlé a uvadlé rostliny, podestýlka a trus býložravých zvířat**. Je také zapotřebí dbát na skladbu kompostovaného materiálu a prokládat ji uhlíkatým materiálem („hnědým a suchým“), tzn. do kompostéru je vhodné házet **natrhané kompostovatelné sáčky, nadrcené obaly od vajíček a ruličky od toaletního papíru, piliny, suché listí, apod.** Bez těchto materiálů by byl v kompostéru nadbytek dusíku, tvořil by se amoniak a kompostovací proces by správně neprobíhal.

Do komunitního kompostéru naopak nepatří **kosti, kůže a zbytky masa, živočišné tuky a rostlinné oleje, cigaretový popel a nedopalky, prachové pytlíky z vysavačů, trus masožravých zvířat, materiály, které nejsou biologického původu (plast, kov, sklo..).**

Komunitní kompostér SIVA je určen pro kompostování zejména zelených zbytků z domácností

Návod na kompostování v komunitním kompostéru SIVA DUO a SIVA TRIO

Varianta č. 1:

- ✓ Rozhodneme, která komora bude první, která druhá, případně třetí u kompostéru SIVA Trio.
- ✓ Všechny dveře a víka uzamkneme zámkem na klíč až na jeden, který doporučujeme pořídit kódový a umístíme jej na víko první komory, kterou aktuálně budeme plnit. Kód zámkem sdělíme komunitě, která se bude podílet na kompostování. Zámkem na klíč doporučujeme pořídit se sjednoceným zámkem, aby se jedním klíčem mohly odemknout všechny zámkem.
- ✓ Plníme první komoru kompostéru, po jejím naplnění přendáme kódový zámeček na druhou komoru a první uzamkneme zámkem na klíč.

- ✓ Sjednáme společný termín na překopání první komory kompostéru a provedeme překopávku první komory.
- ✓ Po naplnění druhé komory v případě tříkomorového kompostéru přendáme kódový zámek na třetí komoru a pokračujeme v plnění třetí komory a u druhé provedeme překopávku.
- ✓ Před naplněním třetí komory u tříkomorového a druhé komory u dvoukomorového kompostéru SIVA, provedeme vyprázdnění první komory, abychom měli první komoru včas připravenou pro pokračování v kompostování po naplnění poslední komory kompostéru. Při vyprazdňování doporučujeme kompost přesát přes prohazovací síto a neprosátý nerozložený materiál vrátit do kompostéru. Tímto materiálem můžete doplnit poslední komoru kompostéru, v případě, že se nebude už do poslední komory vejít, stane se prvním kompostovaným materiálem v nově vyprázdněné první komoře kompostéru.
- ✓ Po naplnění poslední komory kompostéru přesuneme kódový zámek na víko první komory kódový zámek a pokračujeme v plnění první komory. Opět před jejím naplněním vyprázdníme druhou komoru a celý cyklus kompostování se takto stále opakuje.

Varianta č. 2

Realizuje se shodně s variantou č. 1 s tím rozdílem, že neprobíhá překopávka. Až při vyprazdňování příslušné komory kompostéru je kompost proházen přes síto a nerozložený materiál se vrací zpět do komor kompostéru shodně s první variantou. Při této variantě kompostování bude nekompostovaného materiálu více. Pokud by se podařilo při plnění kompostéru dodržet „plnění kompostéru podle pravidel kompostování“ viz níže, může být výsledné množství hotového kompostu srovnatelné s variantou 1.

Kompostovací úkony při variantě 1 a 2

Plnění kompostéru podle pravidel kompostování:

dohlížíme, aby byly jednotlivé druhy materiálů promíchány a netvořily v kompostéru oddělené vrstvy. Při plnění rovněž můžeme v mezích možností dohlížet, aby bylo promíchané zelené s hnědým (dusíkaté s uhlíkatým), materiál byl vlhký (ani příliš mokrá ani suchý) a kompost měl strukturu, kdy materiál vytváří homogenní celek, který zároveň umožňuje prostup vzduchu (pro vzduch neprostupný kašovitý materiál je vhodné smíchat s natěmi, suchými stonky, či jiným pevnějším materiálem zajišťujícím vedení vzduchu). Pokud doma máte pestrou stravu s ovocem a zeleninou, bude pestrý i váš koš s vytríděnými okrojky, natěmi, slupkami, čajem, kávou a dalším materiálem, který ve většině případů má rovněž ideální skladbu a strukturu pro kompostování.

Pokud se nám při plnění podaří strukturu a skladbu kompostovaného materiálu po všech stránkách optimalizovat, lze v kompostéru SIVA spolehlivě kompostovat bez překopávání. V praxi se však optimální strukturu a skladbu většinou nepodaří dodržet a překopání je způsob, jak této optimalizace dosáhnout.

Využívání kompostovatelných sáčků

sběrné prostředky usnadňující sběr a vysypávání koše s vytríděným biomateriálem jsou užitečným pomocníkem při shromažďování materiálu v domácnosti. V kombinaci s odvětrávaným košem umožňují odpar z vytríděného biomateriálu, snižuje se tvorba výluhu, zahňívání a eliminuje se nepříjemný zápach. Pokud používáte kompostovatelné sáčky z kompostovatelného plastu, pak materiál ze sáčku vysypte a sáček použijte znovu, nebo jej vhodte do směsného odpadu. Bioplast pro kompost nemá žádný přínos, bakterie sáček rozloží na CO₂ a vodu a žádný kompost ze sáčku nevznikne.

Bioplast i když je propustný pro vodní páru, je obtížně prostupný pro vzduch. V kompostéru tak brání v prostupu vzduchu materiálem, což je proti pravidlům kompostování a proto je lepší sáčky z bioplastu do kompostéru nedávat. Pokud používáte sáčky papírové, tak tyto sáčky do kompostéru dávat můžete. Papír je uhlíkatý materiál, který pomáhá optimalizovat skladbu zelených zbytků, natí a okrojků z přípravy jídel. I zde je však dobrý materiál ze sáčku vysypat a sáček roztrhat na kusy, aby se mohl dobře promíchat s dalším materiálem, nebo sáček alespoň na několika místech protrhněť, abyste usnadnili přirozenou homogenizaci nově vkládaného materiálu s dalším materiálem.

Překopávání kompostu

Před plnou komoru kompostéru rozprostřeme dostatečně velkou zakrývací plachtu (například 3 x 4 m více místa na plachtě znamená méně námahy při překopávání). Otevřeme boční dveře i vrchní víko a na plachtu vyházíme obsah příslušné komory. Materiál roztáhneme po plachtě tak, aby vytvořil nepřetržitý pás přes plachtu v jejím kratším směru. Účastníci překopávání uchopí dva rohy plachty na kratší straně a jdou a táhnou plachtu za tyto rohy podél delší strany plachty směrem k druhé straně plachty. Rozprostřený pás materiálu se na plachtě začne převalovat a promíchávat. Když tímto způsobem dovalíme materiál na opačný konec plachty, položíme plachtu na zem na původní místo, uchopíme plachtu za protilehlé dva rohy a převalujeme materiál na druhou stranu plachty. Tento způsob míchání opakujeme. Až materiál vytvoří homogenní směs, zavřeme boční dveře a promíchaný materiál naházíme zpět do kompostéru.

Prosívání kompostu

Pro prosévání kompostů při variantě 1 a 2 můžete použít prohazovací síto, kde velikost oka určuje jemnost výsledného kompostu a maximální velikost kusů nerozložených částic, které se mohou stát součástí výsledného kompostu.

Při využití kompostů do květináčů a truhlíků se vždy lépe pracuje s jemnějším kompostem, proto je vhodné použít síto s menšími oky např. prohazovací síto 1000 x 800 mm, oko 10 mm. *Při kompostování variantou 1* by měla být i nadsítná frakce z větší části zkompostovaná a tak po ručním vybrání předmětů, které se do kompostovaného materiálu dostaly nedopatřením, nebo jsou tak velké, že se jejich rozklad ještě neproběhl, můžeme nadsítnou frakci zapravit do záhonů. Při kompostování variantou 2 bude velmi záležet na kvalitě vkládané směsi do kompostéru. V případě dobře připravené kompostovací směsi může být postup shodný s variantou 1. Častěji však je v nadsítné frakci větší množství nerozloženého materiálu, který po vybrání ke kompostování nevhodných předmětů vrátíme zpět do kompostéru k dokončení kompostovacího cyklu.

Pokud budete kompost používat výhradně na zeleň okolo domu a na záhony můžete být výhodné použít velikost oka 20 mm, neboť zvýšíte množství vysátého kompostu a snížíte nadsítnou část, kterou budete vracet k dokompostování a celkově tak zvýšíte kompostovací výkon a kapacitu kompostérů.

Doplňující informace

Další informace ke kompostování naleznete na www.ekonakup.cz/kompostovani

Pomůcky k třídění a v domácnostech zakoupíte na www.ekonakup.cz

EKONÁKUP

odpovědný nákup pro přírodní zahradu
a ekologickou domácnost